

הצעת חקר בתחום מוסיקה

פרטי התלמיד	פרטי המנחה
שם:	שם:
ת.ז.:	ת.ז.:
כתובת:	תואר אקדמי:
מס' טלפון:	מקום עבודה:
	טלפון בעבודה:
	כתובת פרטית:
	טלפון בבית:
	מייל:

א. המקצוע: תיאוריה של המוסיקה

ב. נושא העבודה:

ג. מטרת העבודה:

ד. הצגת הבעיה:

ה. הצגת הבסיס העיוני

ו. פירוט עיקריו של ההיבט המחקרי

ז. רשימת פרקי העבודה:

פרק ראשון: מבוא-

פרק שני: סקירת ספרות-

פרק שלישי:

פרק רביעי:

דיון ומסקנות

ח. רשימת ספרות:

הצעה לעבודת גמר -דוגמה

א. המקצוע: תיאוריה של המוסיקה

ב. נושא העבודה: study-case : השפעתו של באך על סגנון הכתיבה של מנדלסון כפי שבאה לידי ביטוי בפרלודים אופוס 35.

ג. מטרת העבודה: חקר והבנה של תהליך הלחנתו בו משמשים בד בבד מאפיינים סגנוניים וצורניים מתקופת הבארוק ביצירות מתקופת הפוסט-קלאסיקה.

ד. הצגת הבעיה: אני מתכוון לבדוק בעבודתי היבטים אחדים, שהם פועל יוצא מתוך גילוי מחדש של באך ע"י מנדלסון:

1. כיצד קרה שבמשך 80 שנה המוסיקה של באך נשכחה מחדש ונתגלתה רק ע"י מנדלסון?(מה גרם לשכחה ומה גרם לגילוי)
2. כיצד הגילוי מחדש של באך השפיע על מנדלסון כמלחין? ומה היו השפעות הסגנוניות של המלחין הברוקי על המלחין הרומנטי?
3. כיצד באים לידי ביטוי הגורמים וההשפעות ההרמוניות, המלודיות והביצועיות "בפרלודים והפוגות op.35 של מנדלסון?".

ה. הצגת הבסיס העיוני: על מנת לבדוק את הגורמים והתוצאות לשכחה ולגילוי מחדש של באך אתייחס בעבודתי לשני מרכיבים:

א. המרכיב ההיסטורי-סגנוני, ששייך לתחום תולדות המוסיקה.

ב. המרכיב התיאורטי-מוסיקלי, ששייך לתחום תורת המוסיקה וההרמוניה.

א. המרכיב ההיסטורי - הפער הסגנוני בין תקופת הבארוק (1600-1750) לתקופה הקלאסית (-1830 1750) במוסיקה, הם שגרמו לשכחה של באך. החידושים והשינויים של התקופה הרומנטית (המאה ה-19) במוסיקה, הם שפתחו פתח לקבלה מחדש של באך והמוסיקה שלו. בספר " Music: An Appreciation " פרופסור רוג'ר קמיאן מסכם את הנטיות הסגנוניות של כל תקופה ומסביר נטיות אלו ע"פ ההקשר ההיסטורי הכללי. נעמיק יותר בפרטים והערות נוספות לגבי סגנונות ותקופות, המצויות בספרו של דונאלד גראוט "Norton Anthology of Western Music" וכן בספריו ההיסטוריים - מוסיקליים של צ'ארלס רוזן. בספר "The Master Musicians Mendelssohn" של פיליפ רדקליף על חייו של מנדלסון. לומדים פרטים נוספים היסטוריים לגבי גילויו של באך ומסופר על ההשפעה הרבה של באך על מנדלסון מאז ילדותו. מנדלסון מאוד אהב לנגן יצירות של באך ואפילו יכל לאלתר בסגנונו של באך. "ואנציקלופדיה של גדולי המוסיקה ויצירותיהם" שנכתב ע"י מילטון קרוס ודויד אבן שגם כן מספר על חייו של מנדלסון. מסופר שכשרצה להעלות לבמה את "המיתוס פסיון" (בגיל 20 בשנת 1829). תגובתו של מורו, שאף הוא אהב את יצירותיו של באך, הייתה אי אמינות. הוא לא האמין שהקהל אכן יקבל את המוסיקה. בעבודתי גם כן איעזר בספרו של ג'רלד הנדרי "Mendelssohn's Rediscovery of Bach" שעוסק בהיבטים ההיסטוריים והמוסיקליים בהם תדון עבודתי.

ב. את ההשפעה של באך על מנדלסון אנו יכולים לראות אחרי ניתוח יצירותיו של באך. בספר "Mendelssohn Studies" לארי טוד מסביר ומנתך את הפרלודים ופוגות של מנדלסון וכותב שכולם הולחנו כמחווה לבאך, ובמיוחד הפרלודים והפוגות op.35. בניתוח ובהשוואה בין אמנות הפוגה של באך ופרלודים ופוגות של מנדלסון איעזר בניתוחם של דונאלד טובי - "A Companion to the Art of Fugue"

ושל ג'וזף האתאווי מחבר הספר - "Mendelssohn's Organ Works". מארטין סטילין כותבת במאמר מתוך הספר "Mendelssohn and his World" ומסבירה בפרטנות איך האריה "Es ist genug" מתוך "אליהו" של מנדלסון מקבילה גם בהרמוניה וגם במילים עצמם לאריה "Es ist vollbracht" מתוך "היוהאנוס פסיון" של באך. במהלך המחקר אתייחס לעוד כמה יצירות הן של באך והן של מנדלסון כפי שהזכרתי בסעיפים הקודמים. גם יצירות אלו זוכות גם לאזכור ואפיון סגנוני בספרי תולדות המוסיקה שהזכרתי. הביוגרפים על חיי מנדלסון. יצירות אלו זוכות גם לאזכור ואפיון סגנוני בספרי תולדות המוסיקה שהזכרתי. ההתייחסות שלי ליצירות הללו תלויה בניתוחים צורניים, סגנוניים, מלודיים והרמוניים המקובלים במחקרים מוסיקליים. איעזר הן בתווים של היצירות והן בהקלטות, המופיעות בביבליוגרפיה, ואפעל תמיד על בסיס הידע התיאורטי והסגנוני במוסיקה שרכשתי במהלך לימודי התיאוריה, ההרמוניה ותולדות המוסיקה של שלוש השנים האחרונות.

ו. **פירוט עיקריו של ההיבט המחקרי:** ההיבט המחקרי של העבודה יעסוק בעיקר בניתוח מוסיקלי של "הפרלודים והפוגות op.35 של מנדלסון. הוא יראה את ההשפעות של באך (השפה המוסיקלית הברוקית שלו, ו"אמנות הפוגה" שלו) בצורות הבאות:
השפעה של ז'אנר: בחירתו של מנדלסון שהושפעה, להלחין ע"פ כללים צורניים ומאפיינים בארוקיים של באך, כמחווה לבאך
השפעה של המחשבה המלודית: היסודות הבארוקיים שבמלודיות העטופות בהבעה רומנטית. (ובעצם: היסודות הרומנטיים ברעיון המלודי אצל באך)
השפעה על המחשבה ההרמונית: המחשבה ההרמונית של מנדלסון מראה השפעה חזקה מבאך.
השפעה על המחשבה הביצועית: ביצירותיו של מנדלסון אנו יכולים לראות הקבלה ביצועית ליצירותיו של באך כשם שאפשר לראות הקבלה באהדה למלחין כלשהו

ז. רשימת פרקי העבודה.

פרק ראשון: מבוא- השפעתו של באך על מנדלסון. פרק זה יתמקד בדיון בגורמים הסגנוניים וההיסטוריים אשר גרמו לשכחה של באך. בהמשך נדון בחייו של פליקס מנדלסון, וחינוכו המוסיקלי, היכרותו את יצירותיו של באך, והחזרת באך לאולמות הקונצרטים באמצעות מנדלסון.
פרק שני: סקירת ספרות- ניתוח אמנות הפוגה של באך בהשוואה ליצירות העוגב של מנדלסון.
פרק שלישי: ניתוחם של הפרלודים והפוגות אופוס 35 מאת מנדלסון, תוך התמקדות באספקטים הבאים. השפעת הז'אנר, השפעה על המחשבה המלודית, השפעה על המחשבה ההרמונית, השפעה על המחשבה הביצועית.
פרק רביעי: דיון ומסקנות

ח. רשימת ספרות:

ספרים:

- Donald Francis Tovey: "A Companion to the Art of Fugue" . London New-York Toronto, Oxford University Press, 1960.
- Grout Donald J. and Palisca Claude V. : "A History of Western Music" . New York, Norton 1996.
- Hathaway Joseph W.G. : "An Analysis of Mendelssohn's Organ Works" . London, AMS, 1978.
- Hendrie Gerald: "Mendelssohn's Rediscovery of Bach" . Walton Hall, Open University Press, 1990.

- Kamien Roger: "Music An appreciation" . New York, McGraw-Hill, 2000.
- Mercer Taylor Peter: "The Life of Mendelssohn" . Cambridge, Cambridge University Press, 2000.
- Palisca Claude V. : "Baroque Music" . New Jersey, Prentice Hall, 1991.
- Philip Radcliffe: "The Master Musicians Mendelssohn" . London, J.M. Dent & Sons LTD.
- R. Larry Todd: "Mendelssohn Studies" . Cambridge University Press, 1992.
- Rosen Charles: "The Classical Style" . New York, Norton, 1998.
- Rosen Charles: "The Romantic Generation" . Cambridge, Harvard University Press, 1995.
- Sadie Stanley (ed.) : "The New Grove Dictionary of Music and Musicians" . Washington D.C. , Grove, 1980.
- Todd Larry R. (ed.) : "Mendelssohn and his World" . N.J. : Princeton University Press, 1991.
- דויד אבן, ומילטון קרוס: "אנציקלופדיה של גדולי המוסיקה ויצירותיהם". הוצאת לדורי, נדפס בישראל, 1992.

תווים:

- Bach J.S. : "Chorales" (Score), G. Schirmer.
- Bach J.S. : "The Art of Fugue" (Moroney Davitt ed.) (Score), Henle Publications.
- Bach J.S. : "The Complete Works" (Score), G.W. Edwards 1947: (St. Matthew Passion, St. John Passion)
- Mendelssohn Felix: "Elijah" (piano-vocal Score), Schirmer.
- Mendelssohn Felix: "Praeludim and Fugues op.35" (Score), Hal Leonard Corporation.
- Mendelssohn Felix: "Rondo Capriccioso op.14" (Score), Music Budapest edition.

דיסקוגרפיה:

- Mendelssohn's Piano Works Vol. 1: "Praeludim and Fugues op.35" (sound recording), Benjamin Frith (Piano), Naxos 1995.
- Mendelssohn Felix: "Elisah" (sound recording), Fruhbeck de Burgos (conductor), EMI classics 1196.
- Mendelssohn Felix: "Saint Paul Oratorio" (sound recording), Philippe Herreweghe (conductor), Harmonia-Mundi 1996.
- Bach J.S. : "St. Matthew Passion" (sound recording), Geza Oberfrank (conductor), Naxos 1994.
- Bach J.S. : "Die Kunst Der Fuge" (sound recording), Johannes-Ernst Kohler (conductor), Berlin Classics 1996.
- Mendelssohn's Piano Works Vol. 5: "Rondo Capriccioso" (sound recording), Benjamin Frith (Piano), Naxos 1999.

ט. פרטים על מנחה העבודה.

י. לוח זמנים להכנת העבודה.